

6th INTERNATIONAL ANATOLIAN SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

FULL TEXT BOOK

EDITORS
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Göktuğ KAYA
Prof. Dr. Savaş ÇEVİK

ISBN: 978-625-367-992-7

NOVEMBER 08-10, 2024
Selçuk University, Konya, Türkiye

6.International Anatolian Scientific Research Congress

November 08-10, 2024 / Konya, Türkiye

FULL TEXT BOOK

" Bu kongre Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 24702008 numaralı proje ile desteklenmiştir."

EDITORS:

Assoc. Prof. Dr. Mustafa Göktug KAYA

Prof. Dr. Savas ÇEVIK

by
IKSAD PUBLISHING HOUSE®

All rights of this book belong IKSAD Publishing House
Authors are responsible both ethically and juridically
IKSAD Publications – 2024©
Issued: 6.12.2024

ISBN: 978-625-367-992-7

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE
6. INTERNATIONAL ANATOLIAN SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

DATE and PLACE
NOVEMBER 08-10, 2024 / KONYA, TÜRKİYE

PARTICIPATION
Keynote & Invited

ORGANIZATIONS
IKSAD Institute

ORGANIZING BOARD
Prof. Dr. Baki YILMAZ - Selçuk University
Assoc. Prof. Dr. Perihan Hazel KAYA - Selçuk University
Res. Assist. Mustafa TEK - Selçuk University
Res. Assist. Rumeysa GEVHER - Selçuk University
Res. Assist. Atiye Nur GÜLER - Selçuk University
Res. Assist. Şükrü SÜRÜCÜ - Selçuk University
Res. Assist. Mustafa Serdar ACAR - Selçuk University
Res. Assist. Mustafa AY - Selçuk University
Dr. Ayşenur ŞAKALAK - Selçuk University
Yiğit YILDIZ - Ministry of Treasury and Finance

CONGRESS COORDINATOR
Ülkü EKSİN

PARTICIPANTS COUNTRY
Türkiye, Azerbaijan, Algeria, India, Jordan, Morocco, Pakistan, Iran, Bulgaria, Indonesia, Uzbekistan, Romania, Nigeria, Tunisia, Canada, Hungary, Republic of South Africa, Macedonia, Serbia, Philippine, Ukraine, Oman

Number Of Accepted Papers- 352
Number Of Rejected Papers- 45
Total number of (accepted) Papers from Other Countries- 181
Total number of (accepted) Papers from Türkiye- 170

SCIENTIFIC AND ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahmad Ali (University of Mumbai, India)

Prof. Dr. Alberto Crescentini, (University of Applied Sciences and Arts of Souther Switzerland, Switzerland)

Prof. Dr. Baki YILMAZ (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Davide Antognazza (University of Applied Sciences and Arts of Southern Switzerland, Switzerland)

Prof. Dr. Géza Dávid (Eötvös Loránd University, Hungary)

Prof. Dr. Jaya Bishnu Pradhan (Tribhuvan University, Nepal)

Prof. Dr. Konstantinos Andriotis (Middlesex University, London)

Prof. Dr. Ramesh Chander Sharma (Dr. B. R. Ambedkar University, India)

Prof. Dr. Mehmet Göküş (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Mehmet Okan Taşar (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Fatih Mangır (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Haldun Soydal (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Muammer Zerenler (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Yunus Ceran (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Şaban Halis Çalış (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Hakan Acet (Selçuk University, Türkiye)

Prof. Dr. Murat Demir (Harran University, Türkiye)

Prof. Dr. Harun Yeniçeri (Bandırma University, Türkiye)

Prof. Dr. Bilge AFŞAR (KTO Karatay University, Türkiye)

Prof. Dr. Yüksel BAYRAKTAR (Ankara University, Türkiye)

Prof. Dr. Med Manole Cojocaru (Titu Maiorescu University, Romania)

Prof. Habil. Cristian C. POPESCU ("Al. I. Cuza" University of Iasi, Romania)

Prof. Dr.Samir Ladaci (National Polytechnic School, Algeria)

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Özmen (Selçuk University, Türkiye)

Assoc. Prof. Ihor PONOMARENKO (Kyiv National University, Ukraine)

Dr. Ali Gökhan Gölçek (Niğde Ömer Halisdemir University, Türkiye)

Dr. Enkeleda Lulaj (Haxhi Zeka University, Kosovo)

Dr. Vahid Ghasemi (Universidade Europeia, Portugal)

Dr. Sándor Földvár (Debrecen University, Hungary)

Dr. Nguyen Huy Hoang (Tra Vinh University, Viet Nam)

Dr. Zohaib Hassan SAIN (Superior University, Pakistan)

Dr. Raja Mohammad Latif (Prince Mohammad Bin Fahd University, Saudi Arabia)

6th INTERNATIONAL ANATOLIAN SCIENTIFIC RESEARCH CONGRESS

CONGRESS PROGRAM

Online & In-peson Presentations

www.discoveranatolia.org / info@discoveranatolia.org

NOVEMBER 08-10, 2024
Selçuk University, Konya, Türkiye

NARİN GÜRAN CİNAYETİNİN TÜRKİYE'DEKİ YAZILI BASINDA SUNUMU: YENI ŞAFAK ve SÖZCÜ GAZETELERİ ÖRNEĞİ

READING THE NARİN GÜRAN INCIDENT FROM THE PRINTED MEDIA IN TURKEY: THE EXAMPLE OF YENİ ŞAFAK AND SÖZCÜ NEWSPAPERS

Öğr. Gör. Muhammed KUYUMCU

Artvin Çoruh Üniversitesi, Rektörlük, Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü, Artvin, Türkiye

ORCID: 0000-0002-2709-8920

Arş. Gör. Aydın YEŞİLYURT

Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Antalya, Türkiye

ORCID: 0000-0003-3136-2437

ÖZET

Bu çalışma Narin Güran cinayetinin yazılı basında sunumu üzerinden sistematize edilmiştir. Çalışmanın evreni yazılı basın, örneklemini ise Yeni Şafak ve Sözcü Gazeteleri oluşturmaktadır. Çalışma; Narin Güran'ın kaybolduğu tarih olan 21 Ağustos 2024 ile kayıtlara bulunduğu tarih olarak geçen 8 Eylül 2024 tarihleri arasında her iki gazetenin konuyla alakalı yaptıkları haberlerle sınırlı tutulmuştur. Ancak araştırmanın sorularına daha iyi yanıt alınabileceği öngörüldüğünden dolayı sınırlılık 14 Eylül'e kadar uzatılmıştır. Bunun gerekçesi ise; bulunduğu tarih olan 8 Eylül'den 14 Eylül'e kadar konuyla ilgili gazetelerin çok fazla haber yayınlamış olmaları yatmaktadır. Gazetelerin kendilerini ideolojik olarak farklı yerde konumlandırmaları Narin olayında haberlerin içerik biçimlerine etkide bulunmakta mıdır? Gazetelerin haber sayıları farklılık göstermekte midir? Fotoğraf kullanma sıklıkları ve nitelikleri nedir? Özgün haber sayıları nedir? Gazetelerin kadın ve erkek yazarlarının konuyu ele alış biçimleri farklılık göstermekte midir? Sorularına yanıt aranmıştır. Veriler gazetelerin internet sitelerinden web collector yöntemiyle toplanmış, Maxquda programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Buna göre gazetelerin haber biçimlerinin, günlük haber sayılarının, fotoğraf kullanma sayılarının ve niteliklerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca gazetelerin kadın ve erkek yazarlarının konuyu ele alırken en sık kullandıkları kelimelerin de farklılık gösterdikleri belirlenmiştir. Yeni Şafak Gazetesinin hükümette yer alan kişileri (cumhurbaşkanı, bakan vb.) ve fotoğraflarını haberlerinde daha çok kullandığı saptanmıştır. Sözcü gazetesi olayla ilgili daha az haber yapmıştır. Gelecek çalışmalara öneri olarak, yazılı basında kullanılan Narin Güran fotoğraflarının gösterge bilimsel analizi yapılabilir. Haber içeriklerinin söylem ve eleştirel söylem analizleri yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Narin Güran, Haber Analizi, Yeni Şafak Gazetesi, Sözcü Gazetesi

ABSTRACT

This study was systematized through the presentation of Narin Güran's murder in the written media. The population of the study is the print media, and the sample is Yeni Şafak and Sözcü Newspapers. Study; It is limited to the news published by both newspapers on the subject between 21 August 2024, the date of Narin Güran's disappearance, and 8 September 2024, the date she was recorded. However, since it was anticipated that better answers could be obtained to the questions of the research, the limitation was extended until September 14. The reason for this is; The reason lies in the fact that the newspapers published a lot of news on the subject between September 8 and September 14. Does the fact that newspapers position themselves ideologically in different places affect the content of the

news in the Narin incident? Do newspapers' news numbers differ? What is the frequency and nature of using photographs? What are the original news numbers? Do male and female newspaper writers differ in their handling of the issue? Answers to your questions have been sought. Data were collected from newspaper websites using the web collector method and analyzed using the Maxquda program.

Accordingly, it has been determined that newspapers' news formats, daily news numbers, number of photographs and their quality vary. In addition, it has been determined that the words most frequently used by male and female newspaper writers when discussing the subject differ. It has been determined that Yeni Şafak Newspaper uses people in the government (president, minister, etc.) and their photographs more in its news. Sözcü newspaper reported less about the incident. As a suggestion for future studies, a semiotic analysis of Narin Güran's photographs used in the print media can be made. Discourse and critical discourse analyzes of news content can be made.

Key Words: Narin Güran, News Analysis, Yeni Şafak Newspaper, Sözcü Newspaper

GİRİŞ

Suç olgusu, toplumsal ve sosyolojik bir sorun olarak ülke, gün ya da zaman fark etmeksizin, medya için önemli bir haber kaynağıdır. Suç, düzenli olarak meydana gelen bir olaydır ve bu nedenle medyada sıkça yer almaktadır (Chermak 1994: 95). Nalçaoğlu, "suç, haberin kendisidir" ifadesiyle, bazen haberin kendisinin suç niteliği taşıdığını, bazen de suçun bir haber haline getirildiğini belirtmektedir (Nalçaoğlu, 2005: 73-74) Cinayet, suç haberleri arasında en dikkat çekici olanıdır. Bu yüzden hem toplumda hem de medyada cinayet konusuna özel bir önem verilmektedir. Bu anlamda yazılı ve görsel medyada özellikle cinayetler, çocuk cinayetleri, dolandırıcılık ve organize suçlar gibi suç konulu haberler geniş yer bulmaktadır.

Medya, haberleri çoğu zaman kendi ideolojik bakış açısına göre sunmaktadır. Medyanın suç haberlerini sunma biçimi, medya çalışanlarının da toplumun bir parçası olmaları nedeniyle toplumsal yapı ve kültürel kodlardan etkilenmektedir. Örneğin, cinayet haberleri genellikle toplumdaki hassasiyetlere bağlı olarak "dehşet" şeklinde tanımlanmakta ve bu süreçte bazen suçlu ve mağdur ihmal edilerek olayın kendisi daha fazla öne çıkarılmaktadır. Ancak bu tür haberler, toplumda infial yaratabilmektedir (Greer, Davies & Francis, 2007: 22).Ayrıca, kadın ve töre cinayetleri de medyada genellikle vahşet ya da insan haklarına aykırı durumlar olarak ele alınmakta ve toplumsal değerlerin bir eleştirisi niteliğinde sunulmaktadır (Yegen, 2015: 368).

Suç haberlerinde medyanın dili, haberi nasıl algıladığımız ve suça dair algımızı nasıl inşa ettiğimiz konusunda büyük bir etkiye sahiptir. Pollak ve Kubrin'e göre, kullanılan dil, okuyucuların gerçeklik algısını şekillendirmekte ve haberi nasıl çerçevelendiğine bağlı olarak suçla ilgili bir anlayış sunmaktadır. Örneğin, uyuşturucu ticareti yapan biri "zehir taciri" olarak tanıtılırken, HIV/AIDS taşıyan bir hayat kadını "AIDS'li fahişe" gibi aşağılayıcı ifadelerle anılabilmektedir. Cinayet haberlerinde de suç kesinleşmemiş olsa bile şüpheliye "katil" denilmekte, bu da yanlış bilgi yayılmasına yol açmaktadır. Medya dili, suçu işleyeni toplumun dışından biri, mağduru ise "bizden biri" olarak gösterme eğilimindedir. Bu dil, ideolojik bir araç olarak öne çıkarak kayırma, yüceltme veya yerme amaçlarına hizmet etmektedir (Pollak & Kubrin, 2007: 61).

Özellikle çocuk cinayetleri medyada sıkça karşılaşılan bir haber türü olarak öne çıkmaktadır. Henüz bedensel ve zihinsel gelişimini tamamlamamış çocukların travmatik deneyimleri, medyada haber değeri taşıdığı için, cinsel, fiziksel, ruhsal ve ekonomik istismar yaşayan çocuklar daha fazla öne çıkarılmakta ve tüketim nesnesi haline getirilmektedir ki bu durum onların toplumsal konumunu olumsuz etkilemektedir (Damlapınar & Işık, 2017: 375). Uluslararası Gazeteciler Federasyonu'nun çocuk haberciliğiyle ilgili rehber ilkelerine rağmen, bazı medya organları etik ilkelere uymadan, bu tür haberleri dramatize etmekte ve ticari bir ürün gibi satmaktadır (UNICEF, 2007). Çocuklar "tecavüz mağduru", "sokak çocuğu" veya "mülteci" gibi sıfatlarla etiketlenmekte ve bu da onlara yönelik toplumsal önyargılar yaratmaktadır (Durna ve Kubilay, 2010; Özdemir, 2012; Göker & Keskin, 2015).

Bu tür haberlerde, basın genellikle görsel veya fotoğraflarla haberin etkisini artırmaktave olayları "vahşet" ya da "dehşet" gibi ifadelerle dramatik bir dille sunmaktadır. Korku, öfke,nefret ve tiksinti gibi duygular bu tür haberlerde ön plana çıkmaktadır. Medya, çocukların olumsuz temsillerini

yayarken çözüm önerileri sunmamakta ve bu durum zamanla toplumda ahlaki duyarlılığı azaltmaktadır. Pazarlama mantığıyla, bu haberlerin haber değeri korunmaya çalışılmakta ve çocukların kimliklerini ifşa eden içerikler sunulmaktadır (Özmen, 2012). Yasal düzenlemelerin olmaması, medyada çocuk istismarının şiddetinin artmasına yol açmakta ayrıcabu istismara tepki toplumdan topluma değişiklik gösterdiği için uzun veya kısa sürebilmektedir (Narin, 2011).

Türk medyasında ise, çocuk cinayetleri, önemli bir yer kaplamakta ve genellikle şiddet,cinsel istismar, taciz, hak mahrumiyeti ya da cinayete kurban gitme gibi "olumsuz" ve"talihsiz" vakalar etrafında şekillenmektedir. Ayrıca, çocuklar medya tarafından bir tüketim nesnesi olarak gösterilmekte ve pasif birer özne haline getirilmektedir. Diğer yandan, suça karışan çocuklar "tinerci" veya "cani" gibi damgalayıcı sıfatlarla etiketlenip toplumdan dışlanan bireyler olarak gösterilmektedir. Reyting ve tiraj amacıyla çocukların, olayların duygusal yönü öne çıkarılarak sömüren Türk medyası, gençlere ve çocuklara örnek olacak, farkındalık yaratacak başarı öykülerine daha az önem vermektedir (Özdemir, 2012: 63; Damlapınar & Işık, 2017: 376). Ayrıca bu tür haberler çocukların medya aracılığıyla hem duygusal anlamda zarar görmelerine hem de bu tür olumsuzluklara karşı korunmasız hale gelmelerine de neden olmaktadır.

Türkiye'de olduğu gibi dünyanın her yerinde de çocukların korunmaya muhtaç olduğu düşüncesi yaygındır ve çocuk cinayetleri, diğer cinayet türleri arasında en acımasız olanları olarak değerlendirilmektedir. Ancak, bu tür haberler bazen duygusal bir çerçeveyle sunulmakta ve suçlular hedef gösterilmektedir. Toplumda infial yaratmamak amacıyla, çocuk cinayetlerinin çoğunlukla altında yatan pedofili gibi istismar konularına fazla değinilmemektedir. Olayın bu temel sebebi genellikle diğer ayrıntıların gölgesinde kalmaktadır. Dolayısıyla, yazılı basının çocuk cinayetleri ile ilgili haber yapma biçimi, mağdurve failin nasıl sunulduğu, kullanılan dil ve haberlerin yayın sıklığı gibi unsurların araştırılması gereken önemli bir konu haline gelmektedir (Yegen, 2015: 372).

Çocuk cinayet haberleri ile ilgili literatürde çeşitli çalışmalara ulaşılmıştır. Bu kapsamda Yegen (2015), Posta Gazetesi örneklemi üzerinden çocuk cinayet haberlerini incelediği çalışmasında, 10-15 yaş arasındaki çocukların öldürülmesiyle ilgili 19 haberin yer aldığını, suçu işleyen kişilerin genellikle kurbanların birinci derece yakınları olduğunu (26 haberde), cinnet (13 haber), kasıtsız/kazara adam öldürme (13 haber) ve tecavüz (11 haber) konuları en çok işlenen haberler olarak öne çıktığını saptamıştır. Ayrıca cinayetlere kurban giden çocukların çoğunun erkek olduğunu ve ölüm şekillerinin genellikle ateşli silahlarla gerçekleştiğini ve en fazla çocuk cinayetinin İstanbul'da (15 haber ile) gerçekleştiğini görmüştür. Bu bulgular gazetenin çocuk cinayetlerine oldukça fazla yer ayırdığını ve bu haberlerin bolca fotoğrafla destekleyerek konuyu önemsediğini göstermektedir. Ziyalar ve Salihoğlu (2010) ise yaptıkları çalışmada; çocukların genellikle adli olaylarla ilgili haberlerde yer aldıklarını ancak başarılarına dair haberlerin neredeyse hiç yer almadığını tespit etmişlerdir. Ayrıca yasalar, çocukların kimlik ve fotoğraflarının gizlenmesini gerektiğini belirtseler de bazı haberlerde bu kurallara uyulmadığı ve çocuğun kimliği ile fotoğrafı tamamen ya da kısmen açık bir şekilde paylaşıldığı saptanmıştır. Tıraşçı ve Gören (2007) Diyarbakır Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 2000-2003 yılları arasında yaptıkları araştırmada, çocuk ve ergenlik çağındaki cinayet vakalarının demografik dağılımı ve sıklığını araştırmışlardır. Çalışmada 6 ay ile 18 yaşarasındaki çocuk cinayetleri incelenmiş ve vakaların çoğunluğunu 16-18 yaş aralığındaki çocuklar oluşturmuştur. Cinayetlerde erkek çocuk sayısı fazla (%82) olurken, en yaygın ölüm sebebi ateşli silahlar (%51,2) olmuştur. Ayrıca cinayetlerin çoğunluğu açık alanlarda gerçekleşirken, en sık yaralanan bölge göğüs bölgesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tok ve arkadaşları (2019) "Yazılı Basında Çocuk Haberlerinin Sunumu" başlıklı çalışmalarında; haber içeriklerinde, çocukların hayatını kaybettikleri ya da bir cinayete tanık olduklarında, isimlerinin açıkça yazıldığı görülmüştür. Bu durum, çocukların ölümünün sadece fiziksel bir kayıp değil, aynı zamanda onların haklarının da yok sayılması anlamına gelmektedir. Yani, çocukların kimliklerinin ifşa edilmesi ve bu hassas olayların paylaşım şekli, onların haklarının ihlal edilmesine yol açmaktadır. Bolat (2013), "İnternet Medyasında Suça Karıştığı İddia Edilen Çocuk Haberlerinin Etiketleme Sürecine Etkisi" başlıklı tez çalışmasında Milliyet, Hürriyet ve Habertürk'ün 2012 yılında yayınladıkları 176 suça karışan çocuk haberi içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. İnceleme sonucunda bu haberlerin okuyucunun ilgisini çekmek amacıyla sunulduğunu, haberlerde, çocukların kimliklerinin tanınmasına yol açabilecek bilgilerin paylaşıldığını ve suçsuzluk karinesine aykırı olarak çocukların suçlu gibi

gösterildiğini tespit etmiştir. Ayrıca, haberlerde gereksiz ayrıntılarla toplumun olumsuz bir şekilde yönlendirildiği ve bu durumun çocukların damgalanmasına katkıda bulunduğu sonucuna varılmıştır. Durna ve Kubilay (2010) da yaptıkları çalışmada özellikle çocukların etnik kimliğinden dolayı suça karışmamış veya şiddet mağduru olmamış olsalar bile, medyanın onları sunuş biçiminin farklı olduğunu ve ciddi bir simgesel şiddet oluşturduğunu saptamışlardır.

Özdemir "Çocuk İstismarı Haberlerinin Yazılı Basında Sunumu" adlı çalışmasında; gazetelerde yayımlanan istismar haberlerinin %70'inin çocuklara yönelik cinsel istismar içerdiği tespit edilmiştir. Narin (2011) de, suça karışan çocuklar, popüler gazetelerin internet sitelerindeki temsili "taş atan çocuk" ifadesi özelinde incelediği çalışmasında; suça karışan çocuklar genellikle yazılı basında şiddeti normalleştiren, klişe yargılarla dolu anlatılarla tarif edilmekte ve etik açıdan sorunlu bir şekilde haberleştirilmektedir. Ek olarak, bu çocukları olayın odak noktası yapmaktan ziyade, dikkat çekici figürler olarak kullanmakta ve onların toplumsal gerçekliğini doğru bir şekilde yansıtmayarak, aksine bu gerçekliği yeniden şekillendirmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ülkemizde çocuk cinayetlerine dair yapılan araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Bu bağlamda çalışmada, Narin Güran cinayeti özelinde çocuk cinayetleri haberlerinin Türk yazılı basınında nasıl sunulduğu incelenerek literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışmada Türkiye'de yayınlanan ulusal gazetelerden Yeni Şafak ve Sözcü gazetelerinin Narin Güran cinayetine ilişkin yayınladıkları haberler, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Sosyal bilimlerde ve özellikle iletişim alanında yaygın kullanılan bu yöntem, toplanan verilerin hem nicel hem de nitel olarak değerlendirilmesine olanak tanımaktadır. Bu analiz yöntemi, elde edilen veriler arasındaki ilişkileri ve kavramları anlamak için kullanılmakta ve verileri daha derinlemesine işlemektedir. İçerik analiziyle, veriler belirli temalar ve kavramlar etrafında düzenlenerek açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu sayede, okuyucu verileri daha kolay kavrayabilmekte ve sonuçlar net bir şekilde ortaya konulabilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2021: 249-250).

Berelson'a göre, içerik analizi, "iletişimin açık içeriğini tarafsız, sistematik ve sayısal olarak tanımlayan bir araştırma tekniğidir" (Akt. Göker & Doğan, 2011: 56). Cohen, Manion ve Morrison da (2007), yazılı bilgilerin içerik ve mesajlarının özetlenmesi ve açıklanması olarak bu yöntemi tanımlamaktadır. Gökçe ise içerik analizini (2001: 7), iletişimin belirgin içeriğini kelimelerin, kavramların ya da görsellerin varlığını, anlamlarını ve birbirleriyle olan ilişkilerini ölçmekte ve onları objektif, sistematik ve niceliksel olarak inceleyen bir yöntem olarak görmektedir. Bu analiz, metinler, gazeteler, web siteleri, kitaplar, makaleler, röportajlar, reklamlar gibi çeşitli içeriklerde uygulanabilmektedir. Metinler belirli düzeylerde analiz edilmek üzere kategorilere ayrılmakta ve kodlanmaktadır. Araştırmacılar bu kodlanan içerikleri inceleyerek, mesajlar, yazarın amacı, izleyicinin algısı ve metni çevreleyen kültürel ve tarihsel bağlam hakkında çıkarımlarda bulunabilmektedir (publichealth.columbia.edu). Analiz yöntemi daha önce yürütülen ve yayınlanan çalışmalardan derlenerek oluşturulmuş ve bulgular bu doğrultuda toplanmıştır (Kurt & Yeşilyurt, 2024; Okyay & Yeşilyurt, 2021; Yeşilyurt & Okyay, 2023).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Narin Güran cinayeti haberlerinin Yeni Şafak ve Sözcü gazetelerinde sunumunu ele alan bu çalışma ile 21 Ağustos 2024 ile 8 Eylül 2024 tarihleri aralığında gazetelerde yayınlanan haberlerin yazılı basında nasıl ele alındığını anlamak amaçlanmıştır. Yazılı basın, çocuk cinayeti haberlerinde toplumsal duyarlılığı ön plana çıkararak, halkta infial yaratacak içeriklere yer verebilmektedir. Ancak bu, basının asıl görevi olan objektif haber vermekten sapmasına yol açabilmektedir. Bu şekilde, basın tarafsızlık ilkesinden uzaklaşarak, haberleri daha duygusal ve sansasyonel bir şekilde sunabilmektedir.

Bu anlamda genel amaç doğrultusunda şu sorulara cevap bulunmaya çalışılmıştır:

1. Narin Güran cinayeti ile ilgili gazeteler günlük kaç haber yapmışlardır?
2. Narin Güran cinayeti ile ilgili gazeteler en sık hangi kelimeleri kullanmışlardır?
3. Narin Güran cinayeti ile ilgili gazeteler kaç fotoğraf kullanmışlardır?
4. Narin Güran'ın en çok hangi fotoğrafları kullanılmıştır
5. Narin Güran cinayetiile ilgili gazeteler haberlerini yaparken kendilerini konumlandırdıkları ideolojiler etkili olmuş mudur?

Yerli ve yabancı literatürde çocuk cinayetlerini hem kuramsal olarak inceleyen hem de farklı ülke ve şehirlerde meydana gelen olayları örneklemine alarak inceleyen çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak Narin Güran cinayetiyle ilgili henüz bir çalışma yapılmamıştır. Bu bağlamda çalışma, temel amacından hareketle Narin Güran cinayet haberlerinin yazılı basında sunumunu ortaya koyması bakımından önem arz etmektedir.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini yazılı basın, örneklemi ise amaçlı örneklem doğrultusunda Yeni Şafak ve Sözcü gazeteleri oluşturmaktadır. Bu gazetelerin örneklem olarak seçilmesinde farklı ideoloji gütmeleri, yüksek tiraja sahip olmaları ve takipçi-okur kitlesinin yüksek oluşu etkili olmuştur (medyatakip.com.tr).

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Çalışma, sekiz yaşındaki Narin Güran cinayeti hakkında Yeni Şafak ve Sözcü gazetelerinin yaptıkları

haberleri kapsamaktadır. Çalışmanın kapsamını daraltmak adına sadece bu üç gazete seçilmiş, gazetenin ekleri ve köşe yazıları ise dışarıda bırakılmıştır. Çalışmanın sınırlılıklarını Diyarbakır da Narin Güran'ın kaybolduğu ilk tarih olan 21 Ağustos2024 ile cansız bedeni bir dere yatağında bulunduğu 8 Eylül 2024 tarihleri arasında örneklem olarak belirlenen gazetelerin yaptıkları haberlerle sınırlı tutulmuştur. Bu sürenin çalışma kapsamına dâhil edilmesinin nedeni; karar ile ilgili yapılan haberlerin yoğun bir şekilde bu sürede yapılması ve gündemin sürekli değişmesinden dolayı olayın arka planda kalarak önemini yitirmesinden dolayıdır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Çözümlenmesi

Veriler gazetelerin belirtilen tarihlerde internet sitelerinde konuyla ilgili yayımladıkları haberler Maxquda paket programı üzerinden Web Collecter yöntemiyle toplanmış ve Maxquda2022 paket programıyla analiz edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1: Narin Güran Olayının Her İki Gazetede Günlük ve Toplamda Haberleştirilme Sayıları ile Haber Kaynaklarının Dağılımı

Haber Tarihi	Sözcü	Yeni Şafak	Sözcü	Yeni Şafak
	Haber Sayıları		Haber Ajansları	
21.08.2024	0	0	0	0
22.08.2024	1	0	AA	0
23.08.2024	2	0	AA (2), DHA (1),	
24.08.2024	1	1	DHA (1),	DHA

25.08.2024	2 (1 video haber)	2	Sözcü (1), AA (1)	AA, DHA
26.08.2024	1	2	Sözcü (1),	DHA (2)
27.08.2024	3	2	DHA (1), Sözcü (1), AA (1),	DHA, YŞ
28.08.2024	2	5	Sözcü (1), AA (1), DHA (1)	DHA (3), AA (2), YŞ (1)
29.08.2024	2 (1 video haber)	6 (1 video haber)	AA (1), ANKA (1),	YŞ (3), IHA, DİĞER, AA
30.08.2024	0	1	0	AA
31.08.2024	1	3	Sözcü (1)	AA, IHA, DİĞER
1.09.2024	2	1	DHA (1), Sözcü (1)	DHA
2.09.2024	3 (2 video haber)	5	DHA (1), AA (1), Sözcü (2),	YŞ (4), AA
3.09.2024	2	3	Sözcü (2),	YŞ, DHA, DİĞER
4.09.2024	1 (1 video haber)	2 (1 video haber)	DHA (1)	DHA (2)
5.09.2024	1 (1 video haber)	1	Sözcü (1)	DİĞER
6.09.2024	2	0	DHA (2)	0
7.09.2024	1	0	DHA (1)	0
8.09.2024	12 (10 video haber)	14 (3'ü video haber)	Sözcü (10), AA (2),	YŞ (6), AA (4), DHA, IHA, DİĞER (2)
9.09.2024	4 (4 video haber)	14	Sözcü (4)	YŞ (9), DHA, AA, IHA, DİĞER
10.09.2024	9 (2 video haber)	14	Sözcü (8), AA (1),	DHA (4), AA (4), YŞ (3), IHA, DİĞER (2)
11.09.2024	5 (1 video haber)	10	Sözcü (4), DHA (1),	YŞ (3), DHA (3), AA (2), IHA, DİĞER
12.09.2024	6 (3 video haber)	9 (3'ü video haber)	Sözcü (6),	YŞ (2), AA (4), DHA, DİĞER (2)
13.09.2024	8 (3 video haber)	12 (4'ü video haber)	Sözcü (6), DHA (1), AA (1),	IHA (2), YŞ (3), DHA (4), AA, DİĞER (2)
14.09.2024	10 (3 video haber)	6 (2 video haber)	Sözcü (5), AA (2), DHA (3),	DHA (3), AA, YŞ (2),
TOPLAM	81 (32 video haber)	113 (14 video haber))	Sözcü (51), DHA (15), AA (14), ANKA (1)	YŞ (38), DHA (29), AA (24), DİĞER (14), IHA (7)

Narin Güran olayıyla ilgili Sözcü gazetesi belirlenen tarihler arasında toplamda 81 haber yayımladığı, Yeni Şafak gazetesinin ise 113 haber yayınladığı belirlenmiştir. Yeni Şafak gazetesinin Sözcüye kıyasla daha fazla haber yaptığı belirlenmiştir. Her iki gazetenin de haber sayılarının en fazla olduğu gün, 8 Eylül 2024 ve sonrasındaki tarihler olduğu saptanmıştır. Her iki gazete de ilk gün yayın yapmazken, sözcü konuyla ilgili ilk haberini ikinci gün yayınlamıştır.Yeni şafak gazetesi ise konuyla ilgili ilk yayınını 4. Gün yayınladığı saptanmıştır. Her iki gazetede en çok kendi ajanslarının ürettiği haberleri yayınladığı görülse de Doğan Haber Ajansı, Anadolu Haber Ajansı, İhlas Haber Ajansı ve

ANKA gibi haber ajanslarının haberlerini de yayınladıkları görülmüştür. Ancak dış haber ajanslarının kullanma sıklık oranlarında her iki gazete karşılaştırıldığında çok büyük farklı oranlar olduğu belirlenmiştir. Örneğin sözcü gazetesi olayla ilgili toplamda 81 haberinin %62,96'sını kendi kaynaklarından yaparken yeni şafak gazetesinde bu oranın %33,62 olduğu görülmektedir. Bir diğer deyişle, yeni şafak gazetesi haberlerinin büyük çoğunluğunu diğer haber ajans kaynaklarından alarak yayımladığı saptanmıştır. Her iki gazete de dış kaynak olarak en çok DHA'nın haberlerine yer verdiği belirlenmiştir. Sözcü gazetesinin İHA'nın haberlerine yayınlarında hiç yer vermediği de bulgular arasında yer almaktadır. Yine sözcü gazetesi haberlerinin %39,50 sini video haber kategorisinde yaptığı saptanmıştır. Yeni şafak gazetesinde bu oran ise %12,38 olarak bulgulandırılmıştır. Son olarak her iki gazetenin de haberler yaptıkları her gün (her haberde olmasa da) fotoğraf kullandıkları saptanmıştır.

Tablo 2: Narin Güran Olayında Her İki Gazetenin Haberlerinde Fotoğraf Kullanma Sıklığıve Fotoğrafların Aktör Dağılımları

Haber Tarihi	Sözcü	Yeni Şafak	Sözcü	Yeni Şafak
	Fotoğraf Sayıları		Fotoğrafın Aktörleri	
21.08.2024	0	0		0
22.08.2024	4	0	Narin (2), AKÇ (1), Terlik Delili (1)	0
23.08.2024	13	0	Narin (7), Terlik Delili (2), Anne (1), AKÇ (2)	0
24.08.2024	5	11	Narin (2), AKÇ (2), Terlik Delili (1)	Baba (1), AKÇ (10)
25.08.2024	8	10	Narin (3), Terlik Delili (1), Anne (1), Baba (1), AKÇ (2)	Narin (1), AKÇ (10)
26.08.2024	6	10	Narin (3), AKÇ (3)	Narin (2), AKÇ (10)
27.08.2024	9	12	Narin (6), AKÇ (6)	Narin (3), AKÇ (12)
28.08.2024	6	11	Narin (4), Baba (1), Terlik Delili (1), AKÇ (1)	Narin (5), Baba (1), AKÇ (6)
29.08.2024	1	12	Narin (1), Anne (1), AKÇ (1)	Narin (17), AKÇ (25), Baba (1), Anne (1)
30.08.2024	0	1	0	Narin (1)
31.08.2024	4	8	Narin (2), AKÇ (3)	Narin (3), AKÇ (3), Anne (1), Baba (1), Terlik Delili (2)
1.09.2024	3	11	Narin (2), AKÇ (3)	Narin (3), AKÇ (9)
2.09.2024	3	10	Adliye (3),	Narin (6), AKÇ (4), Amca (3), Anne (1), Baba (1)
3.09.2024	6	15	Narin (3), AKÇ (3), Amca (1)	Narin (4), AKÇ (10), Bakan Tunç (1)
4.09.2024	2	11	AKÇ (2)	Narin (3), AKÇ (8)
5.09.2024	3	11	Adliye (2), Amca (1)	Narin (2), AKÇ (9)
6.09.2024	8	0	Narin (5), AKÇ (6)	0
7.09.2024	5	0	Narin (1), AKÇ (5)	0
8.09.2024	17	28	Narin (8), AKÇ (7), Sanatçı Gülben Ergen (1), Diyarbakır Baro Başkanı Nahit Eren (1), Araba Delili (2), Cumhurbaşkanı Erdoğan (1)	Narin (13), Anne (2), Baba (2), Amca (2), Bakan Tunç (1), Araba Delili (1), AKÇ (10), ATK (1), Cumhurbaşkanı Erdoğan (1), Cumhurbaşkanı Yrd. Yılmaz (1), Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun (1), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1),
9.09.2024	9	15	Narin'in Cenaze Namazı (3), Narin'in Kabri (2), Narin'in Gelinliği (1)	Narin (7), Bakan Tunç (1), MHP Genel Başkanı Bahçeli (1), Tabut (1), Amca (1), ATK (1), Cumhurbaşkanı Erdoğan (4),

10.09.2024	15	30	Narin (2), Narin'in Bulunduğu Nehir (3), Narin'in Cenaze Namazı (2), Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce (1), DEM Partili Sezai Temelli (1), Narin'in köyü (7), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (2), Adliye (1), Narin'in Kabri (1), Oyuncu Bergüzal Korel (1), Narin'in Gelinliği (1)	Narin (10), Anne (2), Bakan Tunç (1), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (2), AKÇ (8), Narin'in Oyuncak Ayısı (1), Amca (2), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun (1), Narin'in Kabri (1), Araba Delili (3), Narin'in Cenaze Namazı (1),
11.09.2024	9	14	Amca (1), İç işleri Bakanı Yerlikaya (1), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), Bakan Tunç (1), Narin'in Kabri (3), Narin'in Gelinliği (3), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (1), AKÇ (1), Narin'in Bulunduğu Nehir (1),	Narin (4), Amca (3), Anne (1), Baba (1), AKÇ (4), Adliye (2), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (1), Bakan Tunç (1), İç işleri Bakanı Yerlikaya (1), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), RTÜK (1),
12.09.2024	8	8	Narin (3), Baba (1), Adliye (3), İç işleri Bakanı Yerlikaya (1), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), Bakan Tunç (1), eski emniyet müdürü Feramuz Erdin (1), AKÇ (1),	Narin (3), Narin'in Oyuncak Ayısı (1), Narin'in Kabri (2), Narin'in Gelinliği (1), ATK (1), AKÇ (2), Cumhurbaşkanı Yrd. Yılmaz (1)
13.09.2024	5	12	Narin (3), Anne (1) Amca (2), Diyarbakır Baro Başkanı Nahit Eren (1),	Narin (6), Anne (2), Baba (4), Amca (2), ATK (2), Bakan Tunç (1), Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun (1)
14.09.2024	11	6	Narin (5), Anne (1), Baba (1), Narin'in köyü (1), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (1), Amca (4), Narin'in Cenaze Namazı (1), Narin'in Gelinliği (1), Klinik Psikolog Ayşe Kayhan (1),	Narin (2), Anne (1), Baba (1), Narin'in abisi (1), Hapishane (1), GS Futbol Kulübü (1), İtirafçı (1)
TOPLAM	160	246	Narin (62), Anne (5), Baba (4), Amca (9), AKÇ (49), Terlik Delili (6), Adliye (9), Sanatçı Gülben Ergen (1), Diyarbakır Baro Başkanı Nahit Eren (2), Araba Delili (2), Cumhurbaşkanı Erdoğan (1), Narin'in Cenaze Namazı (6), Narin'in Kabri (6), Narin'in Gelinliği (6), Narin'in Bulunduğu Nehir (4), Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce (1), DEM Partili Sezai Temelli (1), Narin'in köyü (8), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (2), Oyuncu Bergüzal Korel (1), İç işleri Bakanı Yerlikaya (1), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), Bakan Tunç (2), eski emniyet müdürü Feramuz Erdin (1),), Klinik Psikolog Ayşe Kayhan (1),	Narin (95), AKÇ (132), Baba (13), Anne (11), Amca (13), Terlik Delili (2), Bakan Tunç (6), Araba Delili (4), Cumhurbaşkanı Erdoğan (5), Cumhurbaşkanı Yrd. Yılmaz (2), Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun (3), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş (1), MHP Genel Başkanı Bahçeli (1), Tabut (1), ATK (1), İtirafçı Nevzat Bahtiyar (3), Narin'in Kabri (3), Narin'in Cenaze Namazı (1), RTÜK (1), Narin'in Oyuncak Ayısı (1), GS Futbol Kulübü (1), Narin'in abisi (1), Hapishane (1),

Her iki gazetenin haberlerin kullandığı fotoğraf sayıları ve aktörlerinin incelendiği tablo 2'ye bakıldığında hem Sözcü Gazetesinin hem de Yeni Şafak gazetesinin haber başına neredeyse aynı oranda fotoğraf kullandıkları saptanmıştır. Belirtilen tarihler arasında yaptığı haberin sayısının fazla olmasından dolayı Yeni Şafak gazetesinin kullandığı fotoğraf sayısı 246 olurken, Sözcügazetesinde bu rakamın 160 olduğu belirlenmiştir. Bulunduğu güne kadar sözcü gazetesi 86, Yeni Şafak gazetesi ise 129 fotoğraf yayınladığı görülmektedir.

Sözcü gazetesi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yalnızca 1 fotoğrafını kullanırken Yeni şafak gazetesinin 5 kere kullandığı saptanmıştır. Ayrıca Sözcü gazetesi hükümette yer alan Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlara ait toplamda 5 fotoğraf kullanırken,

Yeni Şafak gazetesinin 18 fotoğraf kullandığı saptanmıştır. Sözcü gazetesi İç işleri bakanı Ali Yerlikaya'nın (1) fotoğrafını bir haberinde yayınladığı, Yeni Şafak gazetesinin ise Yerlikaya'nın fotoğrafını hiç kullanmadığı belirlenmiştir. Yeni Şafak gazetesi haberlerinde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun (3), MHP Genel Başkanı Bahçeli (1) ve RTÜK (1) fotoğraflarına yer verirken Sözcü gazetesinin bu aktörlerin fotoğraflarını haberlerinde hiç kullanmadığı görülmüştür. Bulunduğu güne kadar Sözcü gazetesi Arama Kurtarma Çalışmalarıyla ilgili 48, tüm haberlerinde ise toplamda 49 fotoğraf kullandığı belirlenmiştir. Delil olarak terlik fotoğrafınıda 6 kere kullandığı saptanmıştır. Sözcü gazetesi tüm haberlerinde (81) arama kurtarma çalışmalarıyla ilgili (AKÇ) 49 fotoğraf kullandığı belirlenmiştir. Yeni Şafak gazetesi ise tüm haberlerinde (113) arama kurtarma çalışmalarıyla ilgili 139 fotoğraf kullandığı saptanmıştır.

Tablo 3: Narin Güran'ın Yeni Şafak Gazetesinin Haberlerinde Kullandığı Fotoğrafları

Her iki gazete Narin Güran'a ait Tablo 3'te gösterilen fotoğrafları ortak olarak kullanmışlardır. Aşağıdaki tabloda bu iki fotoğrafın her iki gazetede kullanılma frekanslarına yer verilmiştir.

Tablo 4: Narin Güran Olayında Her İki Gazetenin Haberlerinde "Narin Güran'a" ait Kullandığı Fotoğrafların Niteliği ve Kullanma Sıklığı

Haber Tarihi	Sözcü	Yeni Şafak
	Fotoğrafların Niteliği	
21.08.2024	0	0
22.08.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1)	0
23.08.2024	Okul eşofmanları (1), Mor (1), Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1)	0
24.08.2024	Mor (1), Pembe Kıyafet (1)	0
25.08.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1), Mor Kıyafet (1)	Siyah Kıyafet (1)
26.08.2024	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (1)	Pembe Kıyafet (1)
27.08.2024	Pembe Kıyafet (3), Siyah Kıyafet (1), Mor Kıyafet (1),	Pembe Kıyafet (3)
28.08.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (2), Mor Kıyafet (1)	Siyah Kıyafet (3), Pembe Kıyafet (2)

29.08.2024	Siyah Kıyafet (1)	Pembe Kıyafet (8), Siyah Kıyafet (7)
30.08.2024	0	Pembe Kıyafet (1)
31.08.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1)	Pembe Kıyafet (3)
1.09.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1)	Siyah Kıyafet (3), Pembe Kıyafet (1)
2.09.2024	0	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (2)
3.09.2024	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1), Mor Kıyafet (1)	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (2)
4.09.2024	0	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (1)
5.09.2024	0	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (1)
6.09.2024	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (2), Mor Kıyafet (1)	0
7.09.2024	Siyah Kıyafet (1)	0
8.09.2024	Pembe Kıyafet (3), Siyah Kıyafet (2), Okul eşofmanları (3),	Siyah Kıyafet (6), Pembe Kıyafet (7)
9.09.2024	**0**	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (6)
10.09.2024	Pembe Kıyafet (1)	Siyah Kıyafet (5), Pembe Kıyafet (6)
11.09.2024	Pembe Kıyafet (1)	Pembe Kıyafet (4)
12.09.2024	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (1),	Pembe Kıyafet (3)
13.09.2024	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (1)	Pembe Kıyafet (5)
14.09.2024	Siyah Kıyafet (2), Pembe Kıyafet (3)	Siyah Kıyafet (1), Pembe Kıyafet (1)
TOPLAM	Siyah Kıyafet (22), Pembe Kıyafet (25), Mor Kıyafet (7), Okul eşofmanları (3),	Siyah Kıyafet (35), Pembe Kıyafet (57)

Her iki gazetenin Narin Güran'a ait fotoğrafların niteliğin ve sıklığının karşılaştırıldığı tablo 4 incelendiğinde Sözcü Gazetesinin Narin Güran'a ait 4 çeşit fotoğraf kullandığı, Yeni Şafak gazetesinin ise yalnızca 2 çeşit fotoğraf kullandığı belirlenmiştir. Yeni Şafak gazetesi Narin'i siyah kıyafetli olarak 35, pembe kıyafetiyle 57 toplamda 92 fotoğraf yayınladığı görülmüştür. Sözcü gazetesi ise Narin'i siyah kıyafetiyle 22, pembe kıyafetiyle 25 toplamda 47 fotoğraf yayınladığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra Sözcü gazetesi Narin'i Mor kıyafetli ve okul eşofmanlarıyla da fotoğraflarına yer verdiği belirlenmiştir.

Tablo 5: Her İki Gazetenin Narin Güran Olayına Dair Kadın ve Erkek Yazarlarının Haberlerinin Sayısal ve Yüzdelik Oranları (Gazete Sayfalarında Verilen)

Sözcü Gazetesi				**Yeni Şafak Gazetesi**			
Kadın Yazarların Haber Sayıları	**Tüm Haberler İçindeki Oranı**	**Erkek Yazarların Haber sayıları**	**Tüm Haberler İçindeki Oranı**	**Kadın Yazarların Haber Sayıları**	**Tüm Haberler İçindeki Oranı**	**Erkek Yazarların Haber sayıları**	**Tüm Haberler İçindeki Oranı**
7	%8,64	25	%30,86	13	%11,50	14	%12,38

"Her İki Gazetenin Narin Güran Olayına Dair Kadın ve Erkek Yazarlarının Haberlerinin Sayısal ve Yüzdelik Oranlarının" incelendiği tablo 5'e göre, Sözcü gazetesinde kadın yazarlarının yaptığı haber sayısı 7, erkek yazarların haber sayısı 25 olarak belirlenmiştir. Geriye kalan haberlerde herhangi bir isim yazmadığı saptanmıştır. Yeni Şafak gazetesinde kadın yazarların yaptığı haber sayısı 13, erkek yazarların yaptığı haber sayısının 14, geriye kalan haberlerde herhangi bir isim yazmadığı saptanmıştır. Araştırmanın yürütüldüğü süre içerisinde Yeni şafak gazetesinde yazar çeşitlerinin fazla olduğu da gözlemlenmiştir.

Şekil 1: Sözcü (Solda) ve Yeni Şafak (Sağda) Gazetelerinin Narin Güran Haberleriyle İlgiliKelime Bulutu

Her iki gazetenin haberlerinde merkezde Narin ismi yer almaktadır. Merkeze yakın olarak Diyarbakır, Tavşantepe gibi adres ifade eden kelimeler de bulunmaktadır. Birbirlerinden farklı olarak Sözcü gazetesinde "jandarma, itirafçı olan Nevzat Bahtiyar" kelimelerinin merkeze yakın olduğu belirlenmiştir. Yeni Şafak gazetesinde ise "soruşturma, yaşındaki" kelimelerinin merkezeyakın olduğu görülmüştür. Büyük oranda kullanılan kelimeler benzerlik göstermektedir. Her iki gazetenin kelime bulutuna bakıldığında öne çıkan kelimeler, tablo 6'daki verilerle uyum göstermektedir.

Tablo 6: Sözcü ve Yeni Şafak Gazetelerinin Narin Güran Haberlerinde Genel, Kadın ve Erkek Yazarlar Bağlamında En Sık Kullandığı 10 Kelime

Sözcü			Yeni şafak		
Genel Haberler	**Kadın Yazarlar**	**Erkek Yazarlar**	**Genel Haberler**	**Kadın Yazarlar**	**Erkek Yazarlar**
Narin Güran	Narin Güran	Narin Güran	Narin Güran	Narin Güran	Narin Güran
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Salim	Salim	Salim	Yaşındaki	Erdoğan	Cansız
Kayıp	Cansız	Yaşındaki	Salim	Yaşındaki	Salim
Hayat	Hayat	Cansız	Cansız	Cansız	Yaşındaki
Jandarma	Koruma	Kayıp	Soruşturma	Salim	Adalet
Koruma	Şiddet	Gözaltı	Tavşantepe	Adli	Bulundu
Bulundu	Allah	Soruşturma	Gözaltı	Tavşantepe	Bedeni
Gözaltı	Açıklama	Jandarma	Kayıp	Adalet	Erdoğan
Soruşturma	Beden	Bulundu	Adli	Soruşturma	Adli

Kadın erkek yazar ayrımı gözetmeksizin her iki gazetenin en sık kullandığı kelimeler listesini gösteren tablo 6 incelendiğinde olayın merkezinde yer alması nedeniyle listenin en başında Narin Güran ismi, olayın gerçekleştiği yer olması nedeniyle de ikinci sırada Diyarbakır gelmektedir. Daha sonraki kelimeler gazete ve cinsiyete göre farklılık göstermektedir. En belirgin fark olarak; Yeni Şafak Gazetesinin hem kadın hem erkek yazarlarının en sık kullandığı kelimeler arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan bulunurken, Sözcü gazetesinin ne genel ne de kadın, erkek yazarlarının en sık kullandığı kelimeler arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın isminin kullanılmadığı saptanmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada Diyarbakır Tavşantepe 'de öldürülen Narin Güran olayının Sözcü ve Yeni Şafak Gazetelerindeki haberleştirilme biçimleriyle ilgili analizi yapılmıştır. Her iki gazetenin Narin Güran'ın kaybolduğu tarihle, bulunduktan bir hafta sonrası arasında olayla ilgili kaç yazılı ve video haber yaptığı, kimleri fotoğraflarında kullandığı, Narin Güran'ın hangi fotoğraflarının kaç kere kullanıldığı, en sık kullandıkları kelimelerin neler olduğu, her iki gazetenin kadın ve erkek yazarlarının olayla ilgili

kaçar kere haber yaptığı ve en sık kullandıkları kelimeler arasında farklılıklar olup olmadığı bulguları toplanmış analiz edilmiştir.

Buna göre gazetelerin olayla ilgili yaptıkları haber sayılarında, kullandıkları fotoğraf sayılarında, haber aktörlerinde, Narin Güran'la ilgili kullanmayı tercih ettikleri fotoğraf türlerinde, en sık kullandıkları kelime niteliklerinde farklılık olduğu saptanmıştır. Ayrıca gazetelerin kadın erkek yazarlarının haber sayılarında da farklılık olduğu belirlenmiştir.

Sözcü gazetesinde narin Güran olayına dair kadın habercilerin, Narin Güran'ın bulunduğu tarih olan 8 Eylül 2024 tarihine kadar haber yazmadıkları, Sözcü'nün yaptığı haberlerin erkek haberciler tarafından yazıldığı, kadınların ancak Narin'in bulunduğu gün itibariyle haber yazdıkları saptanmıştır.

Yine Yeni Şafak Gazetesinin hem kadın hem erkek yazarlarının en sık kullandığı kelimeler arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan bulunurken, Sözcü gazetesinin ne genel ne de kadın, erkek yazarlarının en sık kullandığı kelimeler arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın isminin kullanılmaması her iki gazetenin kendilerini konumlandırdıkları çizgiye yakın haberler yaptıklarının da göstergesi olarak gösterilebilir.

Sözcü gazetesine oranla, yayımladığı haberlerinde hükümette yer alan Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlara ait fotoğrafları daha fazla kullanması Yeni Şafak gazetesinin kendini ideolojik olarak konumlandırdığı çizgisine yakın haberler yaptığı çıkarımına ulaşılabilir. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanı yardımcısı Yılmaz, Adalet Bakanı Tunç ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş gibi devlet erkanları Narin'i "Narin kızımız", "sürecin bizzat takipçisi olacağız" olarak nitelendirdikleri ve bu nitelendirmelerin Yeni Şafak gazetesi tarafından haber başlıklarına taşıdıkları saptanmıştır.

Her iki gazetede de (en çok Yeni Şafak Gazetesinde olmak üzere) devlet görevlileriyle yapılan görüşmeler ya da devlet görevlilerinin yaptığı açıklamaların yapıldığı haberleri daha çok AA'dan alarak yayımladığı görülmüştür. Sözcü gazetesinin yeni şafakla karşılaştırıldığında haberlerinin büyük çoğunluğunu video haber olarak yayınladığı ayrıca kendi haber ajansı bünyesinde ürettiği saptanmıştır. Buna karşın yeni şafak gazetesi Anadolu Haber Ajansı, Doğan Haber Ajansı gibi dış kaynaklı haber ajanslarının haberlerini kullandığı, kendi üretimi olan video haber yapmadığı, paylaştığı video haberlerin ise dış kaynaklı olduğu saptanmıştır. Bunda her iki gazetenin sahiplik yapısı, büyüme ekseni, ekonomi politiğiyle ilgili farklılıkların olmasından dolayı kaynaklandığı düşünülmektedir.

GELECEK ÇALIŞMALARA ÖNERİLER

Narin Güran olayını haber olarak okuyucularına sunan gazetelerde, Narin Güran'ın haberlerde kullanılan fotoğraflarının göstergebilimsel yöntemle analizleri yapılabilir. Örneğin: neden sürekli ve düzenli olarak siyah ve pembe kıyafetleri fotoğraflarda kullanıldı. Örneğin fotoğraflar çerçeve içerisinde neden bazen sol, bazen sağ bazen ortasına yerleştirilmiştir? Tabutun üstüne koyulan gelinlik, fotoğraflarda kullanılan oyuncak ayı vb. bu ve bunların göstergebilimsel analizi yapılabilir. Ayrıca haber dilinin söylem ya da eleştirel söylem analiziyle araştırması yapılabilir.

KAYNAKÇA

Bolat, H. (2013). İnternet medyasında suça karıştığı iddia edilen çocuk haberlerinin etiketleme sürecine etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü.

Carter, C. (2023). "Twisted killers Jon Venables and Robert Thompson tortured and then murdered James Bulger". https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/twisted-killers-jon- venables- robert-30858427 Erişim Tarihi: 15 Ekim 2024.

Chermak, S. (1994). "Crime in the News Media: A Refined Understanding of HowCrimes Become News". Pp. 95-129 in Media, Process, and the Social Construction of Crime:Studies in Newsmaking Criminology, edited by G. Barak. New York: Garland Publishing."Content Analysis"

https://www.publichealth.columbia.edu/research/population-

health-methods/content-analysis Erişim Tarihi: 14 Ekim 2024.

Damlapınar, Z. & Işık, U. (2017). "Sağlık İçerikli Basın Haberleri ve Çocuğa Yaklaşımı: Bir İçerik Analizi". Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi,5(1), 373-398.

Durna, T. ve Kubilay, Ç. (2010). "Basının şiddeti: Siyasal gösterilerde "Polise Taş AtanÇocuklar" Örneği. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 65(3), 51-85.

Greer, C., Davies, P. & Francis, P. (2007). Victims, Crime and Society. SAGE Publications Ltd. Nalçaoğlu, H. (2005). "Medya ve Toplum İlişkisini Anlamak Üzerine Bir Çerçeve, Alankuş, Sevda, (Der), Habercinin El Kitabı Medya ve Toplum İçinde, IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Gökçe, O. (2011). İçerik Çözümlemesi. Konya: Sel-Ün Yayınları.

Göker, G. & Doğan, A. (2011). "2010 Referandumunda Türk Basınının Siyasal Gündemi: Hürriyet, Haber Türk, Zaman ve Yeni Şafak Örneğiyle". Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (2), 45-69.

Göker, G. & Keskin, S. (2015). "Haber medyası ve Mülteciler: Suriyeli Mültecilerin Türk Yazılı Basınındaki Temsili". İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, (41), 229-256.

Medya Takip Merkezi, (2024). 12.02.2024 - 18.02.2024 19.01.2024 |940. Sayi | 18. Yıl.

https://medyatakip.com.tr/nd/12022024-18022024-19012024-940-sayi-18-yil-176.html Erişim Tarihi: 14 Ekim 2024.

Kurt, Z., & Yeşilyurt, A., (2024). İngiltere Basınında Dağlık Karabağ İşgalleri: The Times (1991-1993). Asya Studies, vol.8, no.28, 125-148.

Narin, B. (2011). Suça Karışmış Çocuklara Yönelik Temsil Çalışması: 'Taş Atan Çocuklar'a Taş Atan Medya". I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi, Yetişkin Bildirileri Kitabı. İstanbul.

Okyay, Z., & Yeşilyurt, A., (2021). Türk Basınında Savaş Haberleri: Sözcü ve Posta Gazeteleri Üzerine Bir Araştırma. Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma ve Değerlendirmeler- II (pp.413-448), Ankara: Gece Kitaplığı.

Özdemir, E. E. (2012). Çocuk istismarı haberlerinin yazılı basında sunumu. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pollak, M. J. & Kubrin, E. C. (2007). "Crime in the News: How Crimes, Offenders andVictims Are Portrayed in the Media". School of Criminal Justice, University at Albany Journalof Criminal Justice and Popular Culture, 14(1), 60-83.

Tıraşçı, Y. & Gören, S. (2007). "Diyarbakır'da Çocuk ve Adolesan Cinayetleri". DicleTıp Dergisi, 34(2), 120-122.

Tok, İ. A., Gümüş, N., Güngör, İ. & Aytekin, Ç. (2019). "Yazılı Basında Çocuk Haberlerinin Sunumu". IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, (5), 542-554.

UNICEF (2007). Çocuk hakları ve gazetecilik uygulamaları hak temelli perspektif.
https://www.unicef.org/turkiye/media/3966/file/%C3%87OCUK%20HAKLARI%20VE%20GAZETEC%C4%B0L%C4%B0K%20UYGULAMALARI%20HAK%20TEMELL%C4%B0%20PERSPEKT%C4%B0F.pdf Erişim Tarihi: 16 Ekim 2024.

Yegen, C. (2015). "Çocuk Cinayeti Haberlerinin Türk Yazılı Basınında Sunumu: PostaGazetesi Örneği". Global Media Journal TR Edition, 5(10), 363-384.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (On İkinci Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ziyalar, N. & Salihoğlu, S. (2010). "2006 Yılında Cumhuriyet Hürriyet ve Zaman Gazetelerinde Çıkan Mağdur ve Şüpheli Konumundaki Çocuklara İlişkin Haberler". İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi, 1(38), 121-140.

Yeşilyurt, A., & Okyay, Z., (2023). Ekrem İmamoğlu'nun Hapis Kararının Gazete Haberlerindeki Sunumu: Sözcü ve Yeni Şafak Örneği. Iv Uluslararası Türk Uygarlığı Kongresi (pp.713-723). Bishkek, Kyrgyzstan